

СТАНДАРД КВАЛИФИКАЦИЈЕ

- 1. Назив квалификације:** Техничар за прераду нафте и гаса.
- 2. Сектор - подручје рада:** Хемија, неметали играфичарство.
- 3. Ниво квалификације:** IV
- 4. Начин стицања квалификације:** Квалификација се стиче након успешно завршеног процеса средњег стручног образовања.
- 5. Трајање:** Програм средњег стручног образовања за стицање квалификације траје четири године.
- 6. Начин провере:** Достигнутост исхода програма средњег стручног образовања се проверава на матурском испиту који спроводи средња школа.
- 7. Заснованост квалификације:** Квалификација се заснива на опису рада, циљевима стручног образовања и исходима стручног образовања.

7.1. Опис рада

Дужности - стручне компетенције:

- Припрема и организација посла;
- Праћење технолошког процеса производње нафте и гаса;
- Контрола квалитета сировина, полупроизвода и производа у нафтној индустрији;
- Лабораторијска анализа рафинеријских гасова и отпадних вода;
- Примена мера безбедности и здравља на раду и заштите животне средине.

Дужности - стручне компетенције	Задаци - јединице компетенција
Припрема и организација посла	- Поступа и води евиденцију по радном налогу у складу са техничком документацијом; - Примењује важеће стандарде; - Проверава исправност прибора, алата, опреме, машина и уређаја и интервенише у складу са процедуром; - Користи рачунаре у припреми и организацији посла.

Праћење технолошког процеса производње нафте и гаса	<ul style="list-style-type: none"> - Прати процес уз подршку софтверских пакета; - Контролише исправност извршених радова; - Отклања узрок неправилности и уочених недостатака.
Контрола квалитета сировина, полупроизвода и производа у нафтној индустрији	<ul style="list-style-type: none"> - Узоркује и припрема узорке сировина, полупроизвода и производа у нафтној индустрији; - Испитује физичка и хемијска својстава сировина, полупроизвода и готових производа; - Контролише квалитет и исправност сировина, полупроизвода и готових производа.
Лабораторијска анализа рафинеријских гасова и отпадних вода	<ul style="list-style-type: none"> - Узима узорке рафинеријских гасова и отпадних вода и врши њихову припрему; - Испитује физичке и хемијске анализе рафинеријских гасова и отпадних вода; - Контролише квалитет и исправности сировина, рафинеријских гасова и отпадних вода.
Примена мера безбедности и здравља на раду и заштите животне средине	<ul style="list-style-type: none"> - Примењује мере заштите животне средине прописане технолошком документацијом; - Примењује мере безбедности и здравља на раду прописане технолошком документацијом; - Примењује мере заштите при руковању опасним материјама на прописан начин; - Поступа са технолошким отпадом у складу са упутством у свим фазама рада; - Користи прописана средства и опреме за личну заштиту на раду у складу са издатим упутством; - Обавља задатаке у складу са издатим упутствима за заштиту животне средине; - Обавља задатаке у складу са издатим упутствима за заштиту од пожара и експлозије; - Обавља задатака у складу са издатим упутствима за безбедан рад и постављеним ознакама.

7.1.1. Екстремни услови под којима се обављају дужности:

- опасне материје;
- загађеност ваздуха (испарења, отровне хемикалије, честице и сл.);
- висока температура;
- висок притисак.

7.1.2. Изложеност ризицима при обављању дужности:

- ризик од хемијског удеса;
- ризик од тровања;
- ризик од пожара;
- ризик од експлозије;
- ризик од опекотина.

7.2. Циљеви стручног образовања

Циљ стручног образовања за квалификацију Техничар за прераду нафте и гаса је оспособљавање лица за праћење, контролу и анализу технолошког процеса и производа прераде нафте и гаса уз примену мера заштите животне средине, безбедности и здравља на раду у складу са стандардима и важећим прописима.

Неопходност сталног прилагођавања променљивим захтевима тржишта рада, потребе континуираног образовања, стручног усавршавања,

развој каријере, унапређивања запошљивости, усмерава да лица буду оспособљавана за:

- примену теоријских знања у практичном контексту;
- примену сигурносних и здравствених мера у процесу рада;
- примену мера заштите животне средине у процесу рада;
- употребу информатичке технологије у прикупљању, организовању и коришћењу информација у раду и свакодневном животу;
- преузимање одговорности за властито континуирано учење и напредовање у послу и каријери;
- препознавање пословних могућности у радној средини и ширем социјалном окружењу.

7.3. Исходи стручног образовања

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
припрема и организује посао	<ul style="list-style-type: none"> - наведе техникотехнолошку документацију за процес прераде нафте и гаса; - наведе класификацију прибора, алата, опреме, машина и уређаја за реализацију радног налога; - објасни функцију прибора, алата, опреме, машина и уређаја за реализацију радног налога; - објасни начин чувања прибора, опреме, алата, машина и уређаја - опише начине руковања прибором, алатом, уређајима и опремом која се користи у технолошком процесу и лабораторији; - наведе приборе, алате, опреме, машина и уређаја и инструмената који се користе у технолошком процесу и лабораторији; - објасни значај одржавања уредности и чистоће радног места; - наведе правила радне и технолошке дисциплине. 	<ul style="list-style-type: none"> - користи техничку документацију; - поступа у складу са радним налогом и техникотехнолошком документацијом; - припреми и користи прибор, алат и лабораторијску опрему и инструменте за реализацију радног налога; - примењује важеће стандарде; - проверава исправност опреме и лабораторијских инструмената и интервенише у складу са процедуром; - одржава радно место у свим фазама раде; - састави извештај о урађеном послу у складу са радним налогом и техничком документацијом. 	<ul style="list-style-type: none"> - савесно, одговорно, уредно и прецизно обавља поверене послове; - ефикасно планира и организује време; - испољи позитиван однос према значају спровођења прописа и важећих стандарда у подручју рада; - испољи позитиван однос према радном окружењу уз поштовање функционалности и техничке исправности опреме и уређаја које користи при обављању посла; - испољи љубазност, комуникативност, флексибилност у односу према сарадницима; - ради у тиму; - буде прилагодљив на промене у раду; - решава проблеме у раду; - покаже аналитичку способност у раду; - испољи позитиван однос према

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
<p>прати технолошки процес производње нафте и гаса</p>	<ul style="list-style-type: none"> - објасни принципе рада машина и уређаја у нафтној индустрији; - објасни појединачне технологије примарне и секундарне прераде нафте; - наведе технолошке операције за сваку технологију прераде нафте; - наведе поступке заштите од корозије материјала; - наведе параметре технолошког процеса и њихов значај. 	<ul style="list-style-type: none"> - прати и контролише технолошки процес производње нафте и гаса применом одговарајућег софтверског пакета; - уочава неправилности у процесу производње и учествује у њиховом отклањању; - примени поступке заштите од корозије материјала. 	<p>професионално-етичким нормама и вредностима;</p> <ul style="list-style-type: none"> - унапређује безбедност на свом радном месту.
<p>врши контролу квалитета сировина, полупроизвода и производа у нафтној индустрији</p>	<ul style="list-style-type: none"> - наведе важеће стандарде квалитета нафте и нафтних деривата и њихов значај; - познаје параметре квалитета сировина, помоћних сировина, полупроизвода и готових производа; - објасни поступке узорковања и припреме узорка нафте и нафтних деривата; - опише поступке анализе параметара квалитета сировина, помоћних сировина, полупроизвода и готових производа по важећим методама. 	<ul style="list-style-type: none"> - узоркује, обележава, чува, транспортује и припрема узорке нафте и нафтних деривата; - изврши самостално физичке и хемијске анализе сировина, помоћних сировина, полупроизвода и готових производа у нафтној индустрији; - контролише исправност прибора и апарата у лабораторији; - припреми прибор и опрему за узимање узорка до тренутка испитивања; - припреми алат, прибор, опрему, инструменте и уређаје за испитавање; - примени методе које се користе за лабораторијска испитивања квалитета; - примени методе које се користе за теренска испитивања квалитета сировина, полупроизвода и производа; - евидентира резултате испитивања сировина, полупроизвода и производа у нафтној индустрији; - обрађује податке добијених анализа и утврђује њихову усклађеност са 	

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
		<ul style="list-style-type: none"> стандардима; - анализира податке добијене испитивањима; - стручно управља уређајима за испитивање. 	
врши лабораторијске анализе рафинеријских гасова и отпадних вода	<ul style="list-style-type: none"> - разликује лабораторијски прибор и опрему и објасни њихову употребу; - објасни принципе рада инструмената; - разликује врсте и карактеристике реагенаса; - наведе карактеристике које се испитују код рафинеријских гасова и отпадних вода; - објасни поступке узимања и припреме узорака рафинеријских гасова и отпадних вода; - опише поступке анализе параметара квалитета рафинеријских гасова и отпадних вода по важећим методама. 	<ul style="list-style-type: none"> - користи лабораторијски прибор, опрему и инструменте; - узима узорке отпадних вода и рафинеријских гасова и врши њихову припрему; - испитује карактеристике отпадних вода и рафинеријских гасова и њихов квалитет. 	
примењује мере заштите животне средине, безбедности и здравља на раду	<ul style="list-style-type: none"> - наведе законе и прописе, правилнике и препоруке, норме и стандарде из области заштите и безбедности здравља на раду; - познаје захтеве еколошке политике и законодавства за своје подручје рада; - објасни штетан утицај нафте, деривата нафте и гаса на животну средину и човека; - познаје хемикалије, сировине, полупроизводе, производе и са становишта разлагања или 	<ul style="list-style-type: none"> - предузима мере заштите животне средине, безбедности и здравља на раду у технолошком процесу прераде нафте и гаса (примени законе и прописе, правилнике и препоруке, норме и стандарде); - надгледа поштовање и примену правила безбедности у раду својих сарадника; - поступа са технолошким отпадом у складу са упутством у свим фазама рада; - поступа у складу са правилима радне и технолошке дисциплине; - користи сва прописана и издата средства и 	

Стручне компетенције	Знања	Вештине	Способности и ставови
По завршеном програму образовања, лице ће бити у стању да:			
	<p>руковања тим материјама након истека њиховог века трајања;</p> <ul style="list-style-type: none"> - објасни изворе и начине загађења животне средине; - опише начине поступања са технолошким отпадом у свим фазама рада у технолошком процесу и лабораторији; - наведе средства и опрему за личну заштиту на раду и начин њихове употребе; - објасни могуће ризике по безбедност и заштиту здравља на раду; - објасни опасности од пожара и експлозије при раду са нафтом, нафтним дериватима и гасом; - објасни опасности по животну средину код прераде нафте и гаса. 	<p>опрему за личну заштиту на раду у складу са издатим упутством;</p> <ul style="list-style-type: none"> - обавља задатке у складу са издатим упутствима за безбедан рад и постављеним ознакама; - обавља задатке у складу са издатим упутствима за заштиту од пожара и експлозије. - обавља задатке у складу са издатим упутствима за заштиту животне средине. 	